

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren.

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

33. årg.

Bergen, Torsdag 22. mai 1947.

Nr. 21

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Kr. 16.00 utenlands.
Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850.
Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Uken som endte 17. mai.

Betydelige mengder forfangstsild leveres nå til sildolje.

Stort snurpefiske etter makrell på Sørlandet, hvor det også er rikt med all annen slags fisk.

»Trålerne er nærgående på Bjørnøyfeltet.«

I uken som endte 17. mai har en fortsatt hatt godt vær i Sør-Norge, men til dels kaldt og byget vær i Nord-Norge. Forfangstsildfisket i Hordaland og på Sunnmøre gir fremdeles meget bra utbytte. Hovedparten av fangstene går nå til sildolje. Vårtorskefisket i Finnmark er nå smått i fylkets vestlige del, hvor fiskerne for en stor del har sluttet av. Det fiskes noe bedre, men ikke særlig godt, i Østfinnmark. Bankfisket fra Møre er fremdeles ikke kommet i gang grunnet streik. På Sørlandet er det rikt med fisk fra Lille Fiskebank, og omsetningen er så treg at fjordfisket delvis ikke kan drives. Håbrandfisket gir varierende, men alt i alt ganske betydelig utbytte. Det tas gode linefangster sørvest av Bjørnøya. Der er rike forekomster av makrell.

Forfangstsildfisket.

Som tidligere meddelt har en på Sørlandet gått i gang med salting av den låssatte forfangstsild på grunn av manglende annen avsetning. Det skal nå være saltet ca. 200 tonn — 2000 hl.

Fra Espevær til Brandasund og fra Bømmelen innover Bæroyfjorden foregår godt forfangstsildfiske. Det er i ukens løp blitt stengt 8 à 10 000 hl. Det foregår tilsvarende godt fiske i distriktene fra Sel-

bjørnsfjorden nordover til Fjell herred. På denne strekning er der i uken stengt ca. 15 000 hl. I Sogn og Fjordane er fisket av mindre betydning.

På Sunnmøre fortsetter forfangstsildfisket. I uken er det blitt stengt 6500 hl, hvorav i Vannylven 2630, Syvde 750, Herøy 1630, Borgund 750 hl. I lås i sjøen står det nå om lag 6000 hl. I Romsdal er det i uken blitt stengt 120 og på Nordmøre 80 hl forfangstsild. I Trøndelag og lenger nord foregikk det ikke noe fiske, bortsett fra at det meldes om et steng på 100 kasser sild, størrelse 15—20 stk. pr. kg i Gullesfjord, Kvefjord (Troms). Den alminnelige mening er at det ikke er sildeforekomster av betydning i fjordene i Nord-Norge. Værforholdene er dessuten ugunstige for sildefiske.

Forfangstsilden opptas nå mest til sildolje. Dette er nesten 100 pst. tilfelle så vel for Haugesund som Bergen. I Ålesund ble det søndag og mandag (18.—19. mai) opptatt 5000 hl forfangstsild til sildolje, og ytterligere 1200 hl skulle opptas til agn og eksport.

Mussa- og småsildfisket.

Fra Romsdal meldes det stengt i siste uke 410 hl mussa i Veøy og 430 hl i Istjorden. På Nordmøre er det stengt 130 hl ved Tingvold, 100 hl på Vinjeøra, 80 hl i Surna, 30 hl i Todal og 100 hl i Aure. I

Trøndelag har det ikke foregått nystengning av mussa, men en er i ferd med å ta opp de tidligere omtalte 12 000 skjegger. I uken ble det opptatt 600 hl til hermetikk.

Vårtorskefisket i Finnmark.

Det meldes at fiskerne for en stor del har sluttet driften i Vestfinnmark, hvor fisket nå er skralt. Det bemerkes imidlertid at det tas til dels bra bankfangster og dertil noe fisk i bakken for Honningsvåg. I Østfinnmark går det noe bedre med fisket, men i siste uke har det vært atskillig ruskevær.

Pr. 10. mai er det under vårfisket i Finnmark oppfisket 18 459 tonn torsk mot 4368 tonn samtidig i fjor. Kvantumet ligger bra an i forhold til førkrigsår når en ser bort fra kronårene, som for eksempel 1936 med et parti pr. 9. mai på 27 070 tonn. Der er av torsk hengt rund 6380 tonn, som rotskjær 124, saltet 8987, anvendt fersk 2887 og anvendt til filet 81 tonn. Av damptran er det tilvirket 4249 hl og brukt av lever til annen tran 341 hl. Under vårfisket er det dessuten fisket 935 tonn hyse, hvorav hengt 305 og saltet 4 tonn.

Landets samlede torskefiske har gitt et totalutbytte på 224 527 tonn, hvorav hengt 56 896, saltet 128 226, anvendt fersk 36 204, til filet 3201 tonn, produsert 109 677 hl damptran, anvendt 4565 hl lever til annen tran. Tilsvarende tall i fjor var: 173 865 — 46 945 — 19 930 — 4449 — 97 092 — 2828.

Trålfisket.

Det foreligger nå oppgave over 10 fangstturer for stortrålerne, som utviser en samlet ilandbrakt mengde av 1546 tonn saltet torsk, 121 tonn saltet sei, 147 611 kg tran og 7800 liter rogn (saltet).

Bankfisket.

Det er fremdeles ikke kommet til noen løsning i prisspørsmålet for lange til salting, og streiken fortsetter. Sunnmørsfiskerne har nå tapt flere verdifulle av godvær begunstigete fangststaker — og har hatt et fangsttap, som det blir vanskelig å erstatte. For øvrig drives det litt snurrevadfiske og seisnurping på Møre. Ukepartiet for fylket, hvori er inkludert det som er ilandbrakt av håbrand i løpet av 2 uker, utgjør 293 tonn, hvorav nevnes 38 tonn torsk, 35 tonn sei, 32 tonn lange, 37 tonn brosme, 16 tonn hyse, 6 tonn kveite, 113 tonn håbrand og 13 tonn pigghå.

Fra Sørlandet meldes det om meget rikt bankfiske på Revet, hovedsakelig på Lille Fiskebank. I ukens løp ble det tilført Kristiansand S 10 tonn kveite og 20 tonn rundfisk. Hertil kommer tilførsler av en del snurrevadhuse fra Nordsjøen (småfallen) samt

betydelige mengder fjordfisk — lyr og sei etc. — og på toppen av det hele et meget rikt makrellfiske. Der er salgsvansker og en har saltet en del fisk, således antakelig ca. 20 tonn lange og torsk. For sløyd torsk med hode har prisen til salting vært 45 ore pr. kg. For lange avventes resultatet av konflikten på Sunnmøre, før prisen endelig fastsettes.

Levendefisk.

I ukens løp er det anmeldt 150 000 kg levende snurpesei på Nordmøre. Fisken går til Bergen og Trondheim.

Rekefisket.

Det går ganske bra med fisket langs sørkysten. Ukepartiet for strekningen Oslofjorden—Egersund kan settes til ca. 20 000 kg, hvorav 15 000 kg er blitt eksportert til England.

Håbrandfisket.

Fisket foregår nå hovedsakelig på Revet, hvor fangstene er varierende. I siste uke er det blitt ilandbrakt ca. 80 000 kg fordelt på Bergen og Ålesund, med 12—15 båter som hadde fra vel 1000 til 12 000 kg hver. Det meste av fisken fryses nå for Italia.

Bjørnøyfisket.

Fra Tromsø meddeles at ca. 20 kuttere nå er i ferd med å legge siste hånd på utrustningen til Bjørnøyfisket. Fra feltet hvor en del norske linefartøyer er i drift meddeles det, at det er godt fiske sørvest av øya, men at trålerne hemmer linedriften noe.

Håkjerring.

Etter fangst i kystfarvann ble Ålesund i siste uke tilført om lag 150 hl håkjerringlever. Prisen dreiet seg om kr. 1,50 pr. liter.

Makrellfisket

I de siste dager har det slått til med et meget rikt snurpefiske på strekningen Kristiansand S—Korshamn, hvor enkeltfangstene når opp i 15 000 kg. For øvrig foregår det notfiske også andre steder, således ved Karmøy. Drivgarnfisket mellom Haugesund og Kristiansand S har også vært upåklagelig godt, men østenfor er drivgarnfisket ikke kommet ordentlig i gang. Mandag 19. mai begynte dorgefisket fra Arendal, men en forstedagsfangst på 7000 kg.

Det har vært temmelig dryge mengder av makrell de siste dager og noen mindre partier er blitt lagt inn på fryseri, liksom en nå begynner med salting. Til Holland er det blitt sendt flere laster med fersk iset makrell. Fangstmengden hittil kan dreie seg om 2000 tonn makrell.

Litt av hvert.

Fetsildfiskernes sildoljefabrikk på Meløy i Helgeland. Fabrikken som blir en av de mest moderne i landet vil komme i drift i år. Notfiskarsamskipnaden, som er en sammenslutning av sildefiskere fra Finnmark til Sogn og Fjordane, har i disse dager holdt styremøte i Trondheim. Der møtte representanter fra samtlige fylker, unntatt Nord-Trøndelag. Dessuten møtte salgstyret, formannen i representantskapet Lauritz Madsen, Bjørnsund, Møre. — Møtet ble ledet av formannen Frithjof Vik, Kvæfjord i Troms.

På møtet ble blant annet også behandlet byggingen av Fetsildfiskernes sildoljefabrikk i Meløy i Helgeland. Byggingarbeidet er begynt og man regner med at fabrikken skal kunne komme i drift innen årets utgang. Fabrikken vil få en kapasitet på 5000 hl pr. døgn og en lossekapasitet på 18 000 hl i døgnet. Fabrikken som vil koste ca. 3 millioner kroner, vil bli en av de mest moderne fabrikker i sitt slags : landet.

Fetsildfiskerne har arbeidet med reisingen av denne fabrikken siden 1930, og årsaken til at fabrikken blir reist er at fiskerne har hatt vanskelige leveringsforhold særlig i dette distrikt. («Adresseavisen» 7. mai).

Forsøksdrift. I «Fiskeribladet for Nord-Norge», nr. 18, 1947, skrives det redaksjonelt følgende under ovenstående tittel:

Vi har tidligere flere ganger pekt på nødvendigheten av forsøksfiske med nye redskaper.

Fra Fiskeridirektoratet er det gjort et godt arbeid med

prøvedriften på Lofoten og vi håper at disse forsøkene med synkeposen vil gi et godt sluttresultat.

Gledelig er også statsråd Carlsens uttalelse om at staten skal yte støtte til prøvedrift med sildetrål og snurrevad i nordnorske farvann. Vi håper at departementet vil påskynde saken, slik at forsøkene kan komme i stand i snarest mulig.

I forbindelse med disse forsøkene er det grunn til å reise en ny sak, nemlig praktiske fiskeristudier i utlandet. Det er vel og bra at våre vitenskapsmenn år om annet tar seg en utenlandstur, men bør ikke våre fremste fiskere også få høve til dette?

Vi tror at det vil være av stor betydning for utviklingen av våre fiskemetoder om fiskerne selv kom ut og fikk se hvordan andre driver. Muligens har vi ikke så meget å lære, men noe av utlendingenes metoder kan muligens føres over til oss.

Hvorfor ble ikke sildetrålen tatt i bruk av nordmenn umiddelbart etter svenskene og danskene begynte? Hvorfor er ikke vi nordlendinger for lengst klar over om snurrevad er brukbar i nordlige farvann? Årsaken er ganske enkelt at vi har slått oss til ro med våre egne erfaringer og ikke studert andres.

Forsøkstråleren «Uran» innkommet fra første fangsttur. Konsulent Kristensen rapporterer den 20. d. m. at forsøkstråleren «Uran» er kommet tilbake etter sin første tur til Bjørnøyfeltet og har losset iset fisk av fin kvalitet i Melbu. Den første tid på feltet var det delvis vær- og ishindringer, men senere bedret forholdene seg. Konsulenten betegner resultatet fra den første tur som godt. «Uran» beregnes å avgå på ny tur til Bjørnøya i inneværende uke.

Forsøkstråleren «Toftholm» beregnes også å gå til Bjørnøyfeltet i slutten av inneværende uke.

Rapport nr. 16 om forskefisket pr. 17/5 1947.

Distrikt	Ukefangst	Kg. fisk pr.		Tranprosent	Antall fiskefark.	Antall mann	Totalfangst tonn	Anvendelse				Damptran hl.	Lever til annen tran hl.	Rogn	
		100 stk. fisk sløyd	Hl. lever					Hengt tonn	Saltet tonn	Fersk tonn	Filet tonn			Saltet hl.	Fersk m. m hl.
Finnmark vinterfiske Do. vårfiske ¹⁾	4858	280	1700	35	⁸⁾ 1219	5916	12667	843	8349	3450	25	3249	—	613	1263
Troms	—	—	—	—	—	—	18459 ¹⁰⁾	6504	8987	2887	81	4249	341	3	—
Lofotens opps.d.	—	—	—	—	—	—	145897 ¹³⁾	44637 ¹⁰⁾	386380	12466	2414	79196	—	³⁾ 27773 ⁹⁾	¹⁶⁾ 669
Lofoten forøvrig Vesterålen	26	—	—	—	—	—	24631	4644	13830	⁴⁾ 6103	54	13002	—	⁵⁾ 5721	6169
Helgeland-Salten	—	—	—	—	—	—	598	63	69	466	—	299	—	46	266
Nord-Trøndelag	—	—	—	—	—	—	303	6	3	277	17	72 ¹⁵⁾	—	24	188
Sør-Trøndelag	—	—	—	—	—	—	1326	—	69 ¹⁴⁾	1257	—	69	⁶⁾ 98	10	851
Møre og Romsdal	—	—	—	—	—	—	2505	—	212 ¹¹⁾	2217	76	889	—	112	497
Tils.	4884	—	—	—	—	—	224527	56896	128226	36204	3201	109677	4565	39387	30014
Mot i 1946	1703	—	—	—	—	—	173865	46945	102206	19930	4449	97092	2828	62785	18824

¹⁾ Tallene for Finnmark ligger 1 uke tilbake for oppgaven forøvrig. ³⁾ Hvorav sukkersaltet 12661 hl. ⁴⁾ Herav rundfrosset 60 tonn. ⁵⁾ Herav sukkersaltet 488 hl. ⁶⁾ Dessuten 877 hl som er sendt bort fra værene i fersk stand, 21 hl til hermetikk og 115 hl som oppgis benyttet til medicintran. ⁸⁾ Herav 995 motorfartøyer, resten robåter. Der er fremmøtt 83 landkjøpere, 25 kjøpefartøyer, 18 produksjonslag og er i drift 26 trandamperier. ⁹⁾ Herav 632 hl til rognmel. ¹⁰⁾ Herav 66 saltfilet. ¹¹⁾ Herav til hermetikk 238, og hjemmebrukt 44 tonn. ¹²⁾ Heri inkludert 513 hl rogn for hvilket anvendelsen ikke er oppgitt. ¹³⁾ Herav 107 tonn rotskjær. ¹⁴⁾ Herav til hermetikk 25 tonn. ¹⁵⁾ 108 hl lever brukt til mat, 17 hl til hermetikk. ¹⁶⁾ Herav 20 tonn som rotskjær.

Fryseriskipet »Thorland« til Afrika?
Etter hva »N. H. og S. T.« erfarer har Fiskeridepartementet fra et hvalfangstselskap mottatt forespørsel om leie av statens fryseriskip »Thorland« på bare boat basis i 4 måneder fra senest 15. juli førstkomende. Selskapet ønsker å bruke skipet til frysning av hvalkjøtt fra Afrikafeltet.

Statsråd Carlsen bekrefter i formiddag at tilbudet er kommet og at betingelsene er meget gunstige for staten. Departementet har imidlertid ikke tatt stilling til tilbudet ennå. »Thorland« ble jo anskaffet for å lette omsetningsvanskene for fiskerne i Finnmark og det må først undersøkes hva det vil bety for disse at skipet blir tatt ut av produksjonen der oppe. Saken vil antagelig bli forelagt Stortinget.

Fisk brakt i land til Finnmark i tiden 1. januar til 10. mai 1947.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse			
		Iset	Filet	Saltet	Hengt
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	13 126	6 337	106	17 336	7 347
Hyse.....	3 285	2 648	7	49	581
Sei	195	46	—	72	77
Brosme	323	12	—	23	288
Kveite	899	899	—	—	—
Flyndre	71	71	—	—	—
Uer.....	8	7	—	1	—
Steinbit	377	306	—	71	—
I alt	36 284	10 326	113	17 552	8 293

Merk: I forbindelse med fisketallene oppgis i samlet leveringsmengde 23259 hl. Ennvidere oppgis 7498 hl damptran og 1857 hl rogn.

Ilandbrakt fisk til Måløy og omegn i tiden 1. januar til 10. mai 1947.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse		
		Iset	Saltet	Hermetikk
	kg	kg	kg	kg
Torsk	228 690	219 340	9 350	—
Sei	854 970	642 400	—	212 570
Lange	105 600	60 200	45 400	—
Brosme	34 900	25 400	9 500	—
Hyse.....	25 800	25 800	—	—
Kveite	6 720	6 720	—	—
Gullflyndre	790	790	—	—
Skate	1 350	1 350	—	—
Annen fisk	1 080	1 080	—	—
Håbrand	—	—	—	—
Pigghå	3 214 600	3 214 600	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—
Hummer	600	600	—	—
Reker	4 800	4 800	—	—
Krabbe.....	—	—	—	—
I alt	4 479 900	4 203 080	64 250	212 570

Utlandet.

Japans fangstutbytte i 1946.

Nedenfor gjengis en av det japanske landbruksdepartement utarbeidet oppgave over ilandbrakte sjøprodukter i året 1946:

Sild	309 200 tonn
Sardiner.....	292 300 »
Bonito	37 000 »
Makrell	40 000 »
Yellowtail	16 600 »
Torsk.....	59 800 »
Hai	50 500 »
Flyndre	75 100 »
Horse mackerel.....	12 400 »
Makrellstørje	3 200 »
Annen fisk.....	437 800 »
Skalldyr.....	158 200 »
Andre sjødyr	157 200 »
Sjøtang.....	88 400 »

I alt 1 737 700 tonn

Hvalfangsten er ikke medtatt i oppgaven. Produksjonen er betydelig mindre enn de foreløpige anslag som ble gjengitt i representasjonens ovenanførte skrivelse. Det er imidlertid grunn til å tro at en betydelig del av hjemmefisket ikke er kommet med i oppgaven.

(Carsten Hansen, fiskeriattaché).

Hvordan Island finansierer nybygging av trålere.

Da statsminister Olafur Thors avga sin tiltredelseserklæring i Alltinget 31. oktober 1944, opplyste han blant annet at regjeringen hadde til hensikt å sette til side et beløp på isl. kr. 300 millioner i dollars og pund i amerikanske og britiske banker. Dette beløp skulle brukes til nybygginger og utbedringer særlig for handelsflåten, fiskeflåten, fiskeriindustrien og jordbruket, og det var meningen at minst 200 millioner kroner av beløpet skulle brukes til skip, skipsmaskiner og skipsbyggingsmaterialer, herunder naturligvis trålerflåten utbygging.

I lov nr. 62 av 27. november 1944 ble det besluttet opprettet et nybyggingsråd, og det nevnte beløp på isl. kr. 300 millioner ble satt til side. Pr. 30. november f. å. var det av midlene i behold i isl. kr. 140,9 millioner, hvorav ca. 41,5 millioner i dollars og ca. 99,4 millioner i pund.

Islands fiskerinæring i første kvartal 1947.

Utbyttet av fiskeriene hittil i år ligger betydelig over fjorårets kvantum. Ifølge Islands fiskeriselskaps månedsoppgaver ble det i tiden januar—februar i år ilandbrakt og behandlet etternevnte fangstmengder beregnet på grunnlag av sløyd fisk med hode (sild dog usløyd) i tonn à 1000 kg:

Iset fisk:

a. Fiskeskipeenes egen fangst utført av den	8 729
b. I fiskeeksportskip	476
	Tilsammen 9 205
Fisk til frysing	20 807
—»— konserver	158
—»— salting	12 454
—»— innenlandsk forbruk	383
—»— agn	277
Fabrikkisild	9 425
	I alt tonn 52 709
Mot samme tid i fjor tonn	33 053

Størsteparten av utbyttet i år inntil utgangen av februar måned ble hurtigfrosset, nemlig 20 800 tonn, til salting medgikk 12 400 tonn og med trålere ble sendt ut 8700 tonn.

I mars måned var værforholdene gjennomgående tilfredsstillende, mens det i april hersket atskillig stormfullt vær, som i samband med påsketiden foranlediget landligge. I en av Islands fiskeriselskaps oversikter over fiskets gang heter det at i slutten av mars måned utgjorde det saltete kvantum i hele landet godt og vel 16 000 tonn fullsaltet fisk, og herav var saltet i mars 10 000 tonn (mars 1946 2800 tonn). Denne betydelige øking av saltfiskproduksjonen fra i fjor og nærmest foregående år skriver seg fra den omstendighet at utførselen av båtfiskefartøyenes fangst i iset tilstand i år har vært høyst ubetydelig, mens denne utførsel ultimo mars i fjor dreiet seg om ca. 20 000 tonn. Det fiskekvantum som før ble eksportert iset, har i år måttet nyttes på annen måte, og til tross for at landets frysehus har overtatt en god del derav, er dog mesteparten blitt saltet. Det har sporadisk opptrådt saltmangel innen landet, men dette har ikke medført særlige vansker. Fra årets begynnelse til utgangen av mars har produksjonen av frossen fisk andratt til 15 000 tonn mot i fjor 11 300 tonn. Fryserihusenes lagerrom er overfylt, da intet hittil er blitt eksportert av inneværende års fangst, unntatt et mindre parti på 300 tonn.

Av foregående års produksjon er det i mars solgt 2000 tonn frosset fisk til Frankrike og i tillegg hertil forhandles det om salg av ytterligere 5000 tonn til en pris som ligger over produksjonsomkostningene, isl. kr. 1,43 pr. lb. fob. Til Italia har nylig vært solgt 500 tonn frosset fisk.

Leveringen av det nye kjøleskip til Salgscentralen for islandske frysehus er blitt noe forsinket. Fartøyet antas nå å komme til Island i den nærmeste framtid. Det har en lasteevne på 800 tonn frosset fisk.

De seneste meldinger fra Islands fiskeriselskap går ut på at utbyttet av fiskeriene i år inntil den 31. mars var 100 146 tonn mot 72 538 tonn til samme tidspunkt i fjor. Årets fangstmengde inkluderer 12 030 tonn sild fisket i Kollafjord og i Reykjaviks nærhet, og det er første gang et sildefiske har foregått her på denne årstid. Av årets utbytte er 15 856 tonn eksportert i is (i fjor 37 839 tonn) og 29 644 tonn levert frysehus og 33 066 tonn saltet (i fjor 3944 tonn).

Etter en av Islands statistiske byrå offentliggjort oppgave hitsettes tallene som omfatter mengden og verdien av Islands utførsel av produkter av fiskeriene i mars 1947 og 1946 (verdien er angitt i islandske kroner).

Ilandbrakt fisk til Tromsø i tiden 1. januar til 10. mai 1947.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse			
		Iset	Filet	Saltet	Hengt
	kg	kg	kg	kg	kg
Torsk	2 505 650	619 877	624 707	1261 066	—
Sei	3 550	—	—	3 550	—
Lange	11 160	—	—	11 160	—
Brosme	102 930	—	—	102 930	—
Hyse	284 940	276 805	—	5 255	2 880
Kveite	144 267	144 267	—	—	—
Gullflyndre	5 496	5 496	—	—	—
Uer	985	785	—	200	—
Steinbit	5 523	5 391	—	132	—
I alt	3 064 501	1 052 621	624 707	1384 293	2 880

	Jan.—mars 1947		Jan.—mars 1946	
	Mengde	Verdi	Mengde	Verdi
Saltfisk, virket 100 kg	—	—	—	—
Saltfisk, uvirket	— 42 813	6 730 490	255	42 290
Saltfisk i tønner	—	—	37	6 000
Tørrfisk	— 3	3 570	—	—
Isfisk	— 126 081	9 647 340	285 623	31 466 500
Frosset fisk	— 29 683	7 728 950	29 389	7 175 060
Hermetisk fisk,	— 161	105 270	876	376 800
Sild, saltet, tønner	4 747	817 880	3 244	602 150
Frosset sild 100 kg	3 874	247 050	342	35 870
Tran	— 6 627	2 893 440	20 243	6 714 680
Silddolje	— 7 056	1 395 140	4 122	385 710
Fiskemel	— 11 430	1 058 780	7 640	488 230
Sildemel	— 7 200	592 220	—	—
Rogn, saltet tønner	45	8 510	305	50 167

Verdien av Islands utførsel og innførselen i tidsrommet januar—mars 1947 og 1946 beløp seg henholdsvis til 37 og 117 samt 61,2 og 83,9 mill. kroner. Islands nasjonalbanks salgskurs var i fjor og har hittil i år vært isl. kr. 26,22 for et pund sterling og isl. kr. 650,50 for 100 nordamerikanske dollars.

I tiden medio mars til 20. april ble soigt 31 trålerlaster islandsfisk på det britiske marked, navnlig i byene Hull, Grimsby og Fleetwood. Salgsutbyttet for de enkelte laster lå mellom £ 6 395 og £ 13 898.

Det ble den 28. mars avsluttet en ny overenskomst mellom Islands arbeidsgiverforening og vedkommende kvinnelige arbeiderforening om lønningene. Ifølge den nye tariffavtale skal rengjøringsarbeid betales med isl. kr. 2 pr. time, saltfiskarbeid kr. 1,90 og alminnelige arbeid kr. 1,85. Disse satser, som er grunnlønn, forhøyes med 50 pst. ved overtidarbeid og med 100 pst. ved natt- og helligdagsarbeid. Dyrtdstillegg erlegges fullt ut i overensstemmelse med det for hver måned fastsatte indekstall, som i de seneste måneder synes å ligge fast på 310.

Enn videre ble fastsatt følgende lønninger inklusive dyrtidstillegg for arbeid i sild og med fiskevask: Alminnelig dagarbeid isl. kr. 5,74, overtid kr. 8,60 og natt- og hellig-

dagarbeid kr. 11,47, saltfiskarbeid i dagarbeid kr. 5,89, overtid kr. 8,84 og natt- og helligdagsarbeid kr. 11,78, og rengjøringsarbeid i dagarbeid kr. 6,20, overtid kr. 9,30 og natt- og helligdagsarbeid kr. 12,40, alt pr. time.

Fishing News og Dr. Finn om vanskeligheter for fiskerinæringen.

»Fishing News« skriver den 10. mai redaksjonelt: »I siste uke leste vi det, som Sir John Boyd Orr hadde å meddele oss om sin oppfatning av verdens fiskerier. Senere har Dr. Finn, direktør i FAO's Fisheries Division, i en tale i St. John's Nfl. framhevet som sitt syn på saken, at samarbeid blant folkene må være nøkkelen til framtiden, og anvender dette nye internasjonale mål på fiskerispørsmålene. Med hensyn til produksjonen, uttalte han, er fiskeriene internasjonale, dog kan det hende at næringens internasjonale karakter ikke er fullt erkjent av alle. Et land er avhengig av et annet med hensyn til salg av dets fiskeriprodukter. Dette gjør problemene gjensidige, og enhver løsning av handelsvansker må baseres herpå. Dette er i særdeleshet tilfelle med slike land som Norge, Island og Nyfundland, hvor nasjonaløkonomien er nøye knyttet til handelen med fisk. Under krigsårene oppstod det en helt igjennom falsk situasjon. Med halve verden ute av stand til å produsere opplevde de land som stod utenfor en prisstigning som skyldtes en kunstig knapphet og en produksjon som var utilstrekkelig. Det vil bli nødvendig å foreta omberegninger og denne prosess vil bli smertefull.

Det opptrer allerede nå overskudd av fersk og frossen fisk, og De Forente Staters beholdninger av frossen fisk er større enn noensinne. Således vil aggressive land erobre markedene, mens andre vil kjempe for å gjenvinne sine posisjoner — og dette vil forvolde en nedgående markedsbevegelse og kanskje ruin for alle. Svaret, sa Dr. Finn, er først og fremst en overbevisning blant de enkelte om at problemene er gjensidige for alle land, dernest må alle være enige om å undersøke problemene i fellesskap. Det neste er å enes om en måte å løse problemene på, samt å enes om iverksettelsen. Det som må gjøres først er å bestemme problemenes omfang, og her er det FAO kommer inn. Det foretas nå en gjennomgripende undersøkelse, og man håper på å kunne bli i stand til å bestemme situasjonen og dernest på å framlegge en løsning som kan godkjennes av de 48 medlemsstater. »Veien vil bli tung,« uttalte han, »og der vil bli skuffelser, men hvis pågangsmotet varer skal det lykkes å nå fram til en sunnere verden.«

Trål av nylon.

Damptråleren »Cape Trafalgar«, som er det første fiskefartøy som har benyttet trål forarbeidet av nylontråd, kom 10. mai til Hull og kunne rapportere at fiskeeksperimentet med trålen hadde falt heldig ut. Trålen var lettere av vekt, mer varig og lettere å behandle.

Nylon-nett er kostbare å forarbeide, og å anvende dem på vanlige fangstturer vil ikke være regnskapsmessig forsvarelig før nylon er blitt billigere.

Skipper J. Woodall og hans mannskap gjennomprøvet redskapet og fanget 37 000 stones fisk med det før de vendte hjem fra Bjørnøyfeltet.

»Cape Trafalgar«s redere er firmaet Hudson Bros., Ltd., Hull. (»Fish Trades Gazette«).

Dansk fiskeeksport til den russiske sone.

»Fiskeribladet« opplyser i sitt mainnummer, at det i april måned ble undertegnet en kontrakt mellom Deutsche Verwaltung für Handel und Versorgung in der Sowjetischen Besatzungszone og direktør Louis Bahnson, Kjøbenhavn, som representant for danske interesser om en levering i løpet av mai måned på 3600 tonn fisk til den russiske sone, hvorav 900 tonn skal leveres direkte fra Bornholm til Stralsund, mens resten skal leveres fra Danmark for øvrig over Padborg for befordring med jernbane.

Til levering kommer torsk og annen rundfisk på minst 33 centimeters lengde sløyd med hode, samt sløyd flatfisk. Fisken skal leveres til enhetspris, som vil beløpe seg til netto 57 à 58 øre pr. kg, fritt opplastet i jernbanevogn i Padborg. Tatt i betraktning at det her dreier seg om levering av fisk, som vanskelig kan leveres for eksport til andre land, anses prisen som tilfredsstillende, og ikke minst vil denne eksport være til fordel for omsetningen av småfilyndre som fanges på den danske vestkyst. Den i Padborg leverte fisk skal godkjennes av en representant for den tyske kjøperorganisasjon.

Betalingen er et vanskelig punkt i overenskomsten. Det blir åpnet rembours fra tysk side i forvør av direktør Louis Bahnson, Kjøbenhavn, som har avsluttet kontrakten. Det vil imidlertid ikke finne sted noen utbetaling på denne rembours før det fra dansk side er foretatt innbetalinger for de varer som skal leveres som motytelse fra den russiske sone (papir, papp, vindusglass). Av de tyske varer skulle i hvert fall tre fjerdedeler leveres mai—august.

Sterlingbeløp til innkjøp av fisk til Østerrike.

Det synes som det fra engelsk side skal være stillet visse sterlingbeløp til rådighet for fiskeinnkjøp til den østerrikske befolkning, og derunder også for innkjøp fra Danmark, skriver »Fiskeribladet«. Det knytter seg imidlertid eien-dommelige omstendigheter til leveringen, idet det ikke synes å være mulig å få ordres direkte fra Oesterreichische Fischimportgenossenschaft, som er eneimportør i Østerrike. Ordrene skal gå gjennom en bestemt dansk agent. For torsk skal den danske eksportør fakturere 110—120 øre pr. kg, men i virkeligheten levere fisken til 88—93 øre pr. kg. Det til Østerrike fakturerte beløp utbetales i henhold til åpnet rembours i sterling, men eksportøren må tilbakebetale differansen til vedkommende agent, altså 20—30 øre pr. kg.

Der er ikke gitt noen nærmere forklaring herpå, men »Fiskeribladet« finner forholdet merkelig, og uttaler at Østerrike måtte kunne få 25 pst større fiskekvantum for sterlingbeløpene enn de nå får.

Dansk fiske i april måned.

I Danmark er det i april måned ilandbrakt 13,4 mill. kg fisk, hvorav 365 000 kg ble levert av utenlandske fiskere. Fangstmengden er 3 mill. kg større enn i april i fjor og 12 mill. kg større enn fangstmengden i mars i år.

Av fangstmengden ble 36 pst. innbrakt fra Nordsjøen, 35 pst. fra Kattegat, Skagerak og Limfjorden og 29 pst. fra Belthavet, Sundet og Østersjøen.

Av fangstmengden bestod 7,4 mill. kg i torsk — 2,7 mill. kg mer enn den gjennomsnittlige aprilfangst av torsk

Fisk brakt i land i Møre og Romsdal fylke i tiden
1. januar—10. mai 1947.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse			
		Iset	Saltet	Hengt	Hermet.
	kg	kg	kg	kg	kg
Torsk	400 981	³)391 619	3 045	—	6 317
Sei	3 404 479	¹)2 574 117	531 168	10 210	288 984
Lyr	9 054	9 054	—	—	—
Lange	168 404	121 161	47 055	188	—
Blålange	—	—	—	—	—
Brosme	89 222	²)39 825	49 127	270	—
Hyse	228 961	228 317	—	—	644
Lysing, kolmule ..	—	—	—	—	—
Kveite	41 321	41 321	—	—	—
Gullflyndre, rødsp.	10 219	10 219	—	—	—
Smørflyndre	2 702	2 702	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—
Uer (rødfisk)	320	320	—	—	—
Steinbit	850	850	—	—	—
Breiflabb, ulke ...	400	400	—	—	—
Skate, rokke	45 372	45 372	—	—	—
Annen fisk	46 010	46 010	—	—	—
Håbrand	7 459	7 459	—	—	—
Pigghå	966 424	966 424	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—
Hummer	725	725	—	—	—
Reker	26 120	26 120	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—
Ialt	5 449 023	4 512 015	630 395	10 668	295 945
Herav til:					
Ålesund	2 701 721	2 050 652	439 041	28	212 000
Kristiansund N. ...	541 163	496 625	44 538	—	—
Smøla	191 405	189 575	1 190	640	—
Bud—Hustad	115 442	104 417	11 025	—	—
Ona—Bjørnsund ..	122 233	108 651	13 582	—	—
Bremsnes	737 399	723 336	14 063	—	—
Haram	68 030	38 630	17 000	—	12 400
Søre Sunnmøre ...	781 130	609 629	89 956	10 000	71 545
Grip	190 500	190 500	—	—	—
Lever	1 700	—	—	—	—

¹) Herav 350 kg filet. ²) Herav 450 kg filet.

³) Herav 40 kg filet.

Danske eksportkvoter.

Danmarks kontingent for kassefisk til England for mai måned er på 650 tonn ukentlig, med rett til overføring av ikke leverte mengder fra uke til annen. »Fiskeribladet« skriver at det er beklagelig at kontingenten stadig nedsettes, — på den annen side kunne aprilkvoten ikke fylles, idet det bare ble levert 150 à 200 tonn ukentlig. Minstevekten på rødspette til England er blitt nedsatt til 10 ounces (280 gram), og der er gitt tilatelse til impor av pigghå.

I slutten av april ble det undertegnet en handelsavtale mellom Danmark og Holland. På listen over kontingenter finnes også for 900 000 kroner i fersk fisk inklusive laks, ørret og hovedsakelig ål. Spørsmålet om direkte landing av fisk i hollandske havner fra danske fiskefartøyer skal nærmere overveies under hensyntaken til markedets stilling. Fra Holland kan det innføres til Danmark for 100 000 kroner i østers.

Verdien av utførselen av fisk og fiskeprodukter, hvalfangst og andre produkter av fangst i januar/mars 1947.

Fisk og fiskeprodukter:	Mars Verdi 1000 kr.	I alt Jan./mars 1000 kr.
Sild og fisk	19 167	63 190
Hermetikk	9 549	23 330
Dyriske forstoffer unntatt hvalkjøttmel	371	623
Tran av fisk, vesentl. torsk	4 083	6 403
Tran av fisk, annen	705	2 284
Fiskelim	66	115
Fiskeguano	—	—
Rogn	—	—
Klareskinn	2	2
Melke, silderisp o. a. pro- dukter	24	89
	33 967	96 036
Hvalfangst:		
Hval- og kobbekjøtt	—	44
Hval, bottlenose, sperm. tran og olje	855	1 111
Degras	—	2
Herdet fett	6 921	12 933
Hvalguano	—	—
Hvalbarder	—	—
	7 776	14 090
Andre produkter av fangst:		
Seltran	42	367
Skinn av sel, kobbe og klappmyss	3	60
Huder av hvalross og hvitfisk	—	6
	45	433

i årene 1942—46. Halvparten av torskepartiet ble ilandbrakt i Esbjerg, og var blitt fisket med snurrevad. Halvparten av torskekvantumet ble anvendt til salting. Av rødspette ble det fisket 1,6 mill. kg, hvorav 0,8 mill. kg ble innbrakt til Esbjerg og Nordsjøhavnene for øvrig. Flyndrepartiet er betydelig mindre enn gjennomsnittsfangsten i årene 1942—46, som var 5,4 mill. kg. For øvrig ble det ilandbrakt 0,3 mill. kg skrubbe, 0,4 mill. kg sandflyndre, 1,1 mill. kg sild, 1,1 mill. kg småsild og brisling, hvortil kommer mindre mengder steinbit, ål, Bornholmerlaks, reker og andre skalldyr.

Island og Islands fiskerier.

Kontorsjef Gudmundsson fra Fiskifjelag Islands, Reykjavik, har nylig oppholdt seg i Bergen i noen tid. I Fiskeridirektoratets Funksjonærforening holdt kontorsjefen et foredrag om Island og Islands fiskerier, og vi gjengir her en del av foredraget:

Fra Islands landnåmstid har fisket spillet en stor rolle i folkets ernæring. De gamle sagaer beretter, at landnåmsmennene drev både torske- og sildefiske, hvilket viser at det her i Norge har vært drevet fiske i den tiden. Om fiskerikdommen beretter fortellingen om Ravne Floki, som kom til Island kort før den egentlige landnåmstid, følgende:

Da Ravne Floki og hans menn undersøkte den egn de var kommet til, fant de alle elver og innsjøer fulle av fisk. Ravne Floki førte med seg sauer, kuer og hester, men de var så opptatt hele sommeren at de glemte å samle inn fôr til kreaturene til vinteren. Uheldigvis ble neste vinter meget streng, så alle dyrene døde på grunn av førmangel. Herover ble Floki meget vred og erklærte at han ville gi landet et kaldt og frastøtende navn, det var navnet Island. Om våren seilte Floki tilbake til Norge. En av hans menn, som het Thorolf, var ikke enig med Floki; han lovpriste landet og fortalte enhver som han traff i Norge, at der i Island dryppet smør av hvert strå, hvorav han fikk økenavnet Thorolf Smør. Thorolfs beretning har sikkert framskyndet den store utvandring fra Norge til Island, som varte om lag 60 år.

I flere hundre år var det i Island ikke tale om fiskeri som særskilt erverv. Bøndene sendte sine folk til kysten i vintersesongen for å fiske torsk. Nesten hele fangsten ble tilvirket som tørrfisk, og utelukkende benyttet til innenlands forbruk.

Det er først i det 15. århundre at der er tale om fiske som særskilt erverv, men dog uten større betydning. I året 1800 var antallet av fiskere, som utelukkende ernærte seg ved fiskeri, kun $\frac{1}{2}$ pst. av befolkningen. Farkostene var utelukkende robåter og fiskeredskapet var håndsnøre.

Etter opphevelsen av den danske monopolhandel på Island i slutten av det 18. århundre kan det først merkes noen framskritt på fiskeriets område. I dette tidsrom ble landet også herjet av voldsomme vulkanske utbrudd, som anrettet store ødeleggelser, dessuten ble landet hjemsokt av farlige epidemier, f. eks. kop, per, som la tusener i graven. Mange sultet også i hjel. Folket levde i stor fattigdom, og det kom så langt, at regjeringen i Kjøbenhavn omgikk med planer om å flytte de etterlevende 45 tusen mennesker

til den jyske hede, men heldigvis ble det ikke noe av dette.

I begynnelsen av det 19. århundre kom de første dekkete fiskefartøyer til landet, torskegarn ble også tatt i bruk, dog i liten utstrekning.

På grunn av landets fattigdom og den danske regjeringens uvitenhet angående islandske forhold, var framskrittene meget små i de første 70 år av det 19. århundre. I dette tidsrom og lengre framover ble der dog drevet temmelig stort fiske etter håkjer-ring, som ga et godt utbytte, idet det ble betalt gode priser for tranen. I året 1870 ernærte knapt 10 pst. av befolkningen seg ved fiske. I året 1874 fikk Island en ny grunnlov som innrømmet islendingene rett til å ta styret av forskjellige saker i egne hender. Det voldte dog ofte vanskeligheter at den danske regjering nektet å stadfeste forskjellige av de lover som Alltinget hadde vedtatt.

I årene omkring 1890 ble den engelske fiskeribedrift omlagt i stor stil, idet seilkuttere ble erstattet med damptrålere. Seilkutterne ble da utbudt til salg til lave priser. Dette benyttet islendingene seg av og kjøpte et stort antall kuttere med støtte fra den da nylig opprettede landsbank. I slutten av det 19. århundre eiet islendingene således 130 kuttere på 50—100 tonn, som beskjeftiget 1400 mann. Dette var et stort framskritt fra robåtene og muliggjorde en stor øking av produksjonen. Linefisket fikk et stort oppsving ved at frossen sild ble tatt i bruk som agn. Jeg kan her bemerke at forbruket av frossen agnsild har i de siste år vært om lag 6000 tonn i tidsrommet fra nyttår til 15. mai. I året 1901 ernærte 11 pst. seg utelukkende ved fiskeri og 15 pst. delvis. Eksportverdien av fiskeprodukter steg opp over halvdel av den samlede eksport. En navigasjons- og maskinist-skole ble oppført, mindre havneanlegg ble påbegynt og blinkfyr kom på de viktigste punkter rundt kysten.

Skjønt kutterne betød et stort framskritt fra robåtene, så islendingene dog med misunnelse til englenderne som »skovlet« fiskeriet opp med sine store damptrålere. I de første årene etter at englenderne begynte trålfiske ved Island tok de kun kveite og flyndre. All annen fisk, som hyse og torsk, ble enten gitt bort eller kastet på sjøen.

Allerede i 1904 ble den første damptråler kjøpt til Island, men forsøket falt ikke heldig ut. De første damptrålere som ble kjøpt til Island var gamle, utrangerte skip som krevde mange penger til reparasjoner. I 1907 ble den første damptråler bygget i

England for islandsk regning, og siden har trålerne spillet en stor rolle i det islandske fiskeri. På samme tid kom de første motorbåter til landet. Skjønt disse båter i begynnelsen var små, 8—12 tonn, viste de seg helt overlegne overfor de åpne robåter, som måtte vike plassen og som omtrent ikke finnes mer i fiskeristatistikken. Motorkutterne er stadig blitt større og bedre utrustet, og er nå for største parten på 35—100 tonn. Mange av de større kuttere fisker med trål hele året rundt, unntagen 2 måneder om sommeren når de går på sildefiske.

En del av de mindre fartøyer fisker med snurrevad i tidsrommet 15. mai til 1. desember. I annen tid av året er fiske med snurrevad forbudt innenfor territorialgrensen. De store damptrålere fisker hele året rundt, og henter fisken hvor den finnes. Om ettersommeren og høsten fisker de hovedsakelig utenfor vestkysten, ute i Grønlandshavet, 60 mil fra land. Dette er et farlig felt på grunn av drivis og ustadig vær, og det er kun mulig for store og solide skip å fiske der ute i den mørke tiden. Trålerne iser fisken for det meste og seiler direkte til England med lasten.

Før krigen brakte trålerne også et betydelig kvantum iset fisk til Tyskland. Hva fiskeartenene som vi fanger angår, er torsk og sild av størst betydning, dessuten fiskes det kveite, tyndre, hyse, lange, brosme, steinbit og sei.

Jeg har nå gitt en kort oversikt over torskefisket og kommer nå til sildefisket.

Omkring 1870 kom norske fiskere først til Island for å drive sildefiske der oppe. Dette vakte stor oppmerksomhet, og en ble forbauset over at nordmennene kom den lange vei med kostbar utrustning for å fange sild, som islendingene i den tid slett ikke regnet til nyttefisk. Nordmennene ble godt mottatt, og i den tiden var initiativet ikke hemmet av så mange og forskjellige restriksjoner som nå. Nordmennene måtte fange sild hvor de ønsket mot en minimal godtgjørelse til landeieren, eller en slags landslott. De kunne henvende seg til sysselmannen og løse et borgerbrev for 50 kroner, hvilket ga dem rett til å drive handel og fiske, oppføre fiskeanlegg osv. I årene 1880—1890 hadde nordmenn en blomstrende drift på Island, og tjente store penger på sildefisket. I Ølfjorden og især i Seydisfjord på Østlandet opprettet de store anlegg, brygger og beboelseshus. I Seydisfjord står det ennå etter 60 års forløp mange bygninger fra den tid, blant annet direktørens statelige bebøelseshus, som almuen betraktet som slotter.

I slutten av det 19. århundre forsvant silden helt fra fjordene, hvorfor nordmennene måtte pakke sammen og reise hjem.

Nordmennene beskjefteget mange islendinger, som derved lærte både fangstmetodene og tilvirkning av silden. Dyktige folk så hvor store muligheter sildefisket bød på, og tok fatt med stor energi, skjønt midlene var små i begynnelsen. I begynnelsen ble drivgarn innført i driften, og i 1905 ble den første snurpenot innført av en nordmann. Snurpenoten betød en revolusjon i sildefisket, nå kunne silden tas på åpent hav og i langt større mengde enn før. Siden da er sildefiskets utvikling gått med rivende fart. I

1911 ble den første sildoljefabrikk oppført på Island, også her var foregangsmannen en nordmann. I begynnelsen var disse fabrikker meget små, og kunne kun motta et mindre kvantum sild, men kapasiteten vokste etter hvert og bidrog til forøket deltakelse i sildefisket. I 1916 tapte nordmennene førerskapet til islendingene hva fangstmengden angår, hvilket vi siden har beholdt. Nordmennene er stadig nr. 2.

Da det sikkert vil interessere Dem å få høre litt om hva vi produserer, vil jeg gi Dem en kort oversikt over samme. Inntil for 15 år siden var klippfisk vår viktigste eksportvare, siden da har den vært i stadig avtagende, og i de siste 7 år er ingen klippfisk produsert. Hva der saltet, eksporteres i utilvirket stand. Produksjon av frossen fiskefilet begynte for omtrent 15 år siden og er vokset med hurtige skritt. Sildeprodukter har i de senere år utgjort en stor del av vår eksport.

Salg av fiskeprodukter foregår enten gjennom private eller salgslag. Således selges all klippfisk og saltfisk av fiskeprodusentenes salgslag, frysehusene har eget salgslag for frossen fiskefilet, mens salg av salt sild foregår gjennom sildenevnden, som er en statsinstitusjon; ellers er eksporten på private hender. Det gjelder dog for all eksport at eksportnevnden må godkjenne prisen før salg avsluttes.

I året 1946 ble det eksportert fra Island fiskeprodukter for 244 mill. kroner, eller litt over 80 pst. av den samlede eksport.

Saltfisk	11 500 tonn	19 mill. kr.
Tørrfisk	100 »	0,5 —
Iset fisk	73 000 »	62 —
Frossen fiskefilet	24 000 »	61 —
Fiskekonserver	500 »	3 —
Fiskemel	6 200 »	4 —
Salt rogn	1 500 »	2,7 —
Medisintran	7 745 »	28,5 —
Sildolje	17 500 »	27 —
Sildemel	10 200 »	8 —
Salt sild	160 000 tnr.	28 —

Eksporten i samme år fordeles på land som følger:

Storbritannia	106 mill. kr.
Sovjetsamveldet	58 —
De Forente Stater	38 —
Danmark og Færøyane	30 —
Sverige	15 —
Hellas	10 —
Tsjekkoslovakia	8,5 —
Frankrike	9 —
Italia	6,5 —
Holland	2,8 —
Norge	1,8 —

og forskjellige andre land med mindre beløp.

Nå vil De sikkert spørre: Hvorledes er fiskeriets stilling på Island i øyeblikket. Driftsutgiftene er steget voldsomt og står ikke i noe rimelig forhold til nåværende markedspriser. Det så ut til at kutterflåten måtte ligge i havn siste vinter, men i siste øyeblikk grep regjeringen inn og garanterte rederne minste-

priser for fisken, for forsk er garantien 84½ øre pr. kg, sløyd fisk uten hode. Produsentene av saltfisk og frossen fiskefilet fikk også tilsvarende eksportpriser garantert.

Under krigen kom vi opp på en meget høy levestandard. Der var stor etterspørsel etter arbeidskraft fra den amerikanske militærkommando og lønningene ble stadig presset opp. Dette hadde naturligvis alvorlige følger for ervervslivet. Men lyspunkter finnes der dog. Allerede innen krigens slutning var der utferdiget planer om fornyelse av fiskeflåten. Private ble fra det offentliges side oppmuntret til å skaffe seg nye fartøyer ved tilsagn om tilskudd, rentefrie lån, skattelempelser osv.

Ved krigens slutning var bankenes tilgodehavender i utlandet omkring 580 mill. isl. kroner. Av dette beløp ble litt over 300 mill. isl. kroner innsatt på en sperret konto, som utelukkende skulle benyttes til framskaffelse av nye fiskefartøyer, til bygging av nye anlegg osv.

Fiskeflåten vil få en tilvekst på omtrent 150 nye kuttere, de fleste på 50—100 tonn. Dessuten er der kontrahert i England bygging av 35 nye trålere som skal leveres fra verftene i inneværende år. 32 av disse trålere er damptrålere med oljefyring, mens de 3 er dieseltrålere som er kjøpt forsøksvis, da vi gjerne ønsker å prøve om denne type trålere passer for is-

landske forhold. Disse trålere er på 650 br. tonn og utstyrt med de mest moderne hjelpemidler, f. eks. radar. De får en besetning på 36 mann når fisken legges på is, men over 40 når fangsten skal saltet.

Trålerne blir fordelt til de forskjellige redere og kommuner ved loddtrekning. Nr. 1 tilfalt Reykjavik kommune og skipet fikk navnet Ingolfur Arnarson etter den norske landnåmsmannen som bosatte seg i Reykjavik. I begynnelsen av neste år vil fiskeflåten komme opp i 60 store damptrålere og omtrent 700 dekkfartøyer, som jeg mener er det høyeste antall fiskeskip som kan bemannes i øyeblikket. I de siste årene er der oppført nye havner og store forbedringer er utført på andre. Frysehus til framstilling av frossen fiskefilet er opprettet i alle fiskeplasser rundt kysten, og der kan nå produseres om lag 750 tonn filet pr. døgn. Sildoljefabrikker bygges der stadig, og kapasiteten er kommet på 110 tusen hektoliter pr. døgn. Staten eier ca. 60 pst. av disse fabrikker. Nå arbeides der med planer om opprettelse av en fabrikk til herdning av sildolje. Dessuten er der opprettet nye konserverfabrikker og trankokerier. Framstilling av medisintran er kommet opp på temmelig høyt nivå hos oss. De islandske fiskere er meget dyktige og hårdføre. Rundt kysten finnes der rike fiskebanker, hvilket naturligvis er av stor betydning, idet fisken kan bringes ganske fersk i land, hvilket muliggjør å produsere en første klasses vare.

Fisk i verdens matforsyningsplan.

I det forslag som for en tid siden ble lagt fram av F. N's »Preparatory Commission of the Food and Agricultural Organisation« gis en rekke betraktninger og anbefalinger under overskriften »Fisk« som er av stor betydning for alle som er interessert i handelens framtidige trivsel og framgangsrrike utvikling.

Arlig verdensproduksjon.

Den årlige mengde fisk som blir fanget, er ansatt til ca. 40 000 millioner lbs., hvorav ¾ utnyttes til mat. Denne mengde utbringer 10 500 mill. lbs. netto matvareprodukter. Mer enn 20 pst. av verdens samlede oppfiskete mengde er gjenstand for internasjonal handel og inkluderer slik produksjon som saltfisk, hermetisk fisk, fiskemel, fiskeoljer og vitaminprodukter, mens frossen fisk inntar en mer beskjeden posisjon, riktignok av økende betydning.

98 pst. av fiskefangsten foregår på den nordlige halvkule, skjønt meget av fisken blir konsumert på den sørlige halvkule.

Det gjennomsnittlige fiske pr. innbygger er i Island 6223 lbs., Newfoundland 1525 lbs., Norge 680 lbs., Japan 111 lbs. og Kanada 109 lbs. Her er ikke tatt tilstrekkelig

hensyn til fiskets betydning for bestemte grupper av disse lands befolkning.

Et av de mest »brysomme« produkter i den internasjonale handel er saltet fisk. Prisen på saltet fisk gikk stadig nedover fra 1920 inntil utbruddet av verdenskrig nr. 2, og nedgangen viste ingen bedring etter depresjonsåret 1932. Dette var særlig alvorlig for slike land som Newfoundland, Norge, Island og Færøyene, idet disse lands økonomi for en stor del var avhengig av saltfisken. Prisfallet medførte ingen minsking i totalproduksjonen, tvert imot var det enkelte steder tendens til øking i produksjonen for å holde inntektene oppe. De lave priser strakk ikke til for fiskerne, og det ble nødvendig for regjeringene i de fleste av de produserende land å innrømme fiskeribefolkningen subsidier.

Da verdenskrig nr. 2 forårsaket en knapphet på grunn av at Norges produksjon av saltfisk forsvant fra verdensmarkedet, og andre land la om produksjonen, steg prisene på saltfisk slik at produksjonssubsidier ikke lenger var nødvendig. Dette gjorde det nødvendig for enkelte importland å yte subsidier til forbrukerne, mens andre land lot forbrukerne bære prisøkningen.

(Fortsettes).

Tollsteder	Vårsild			Føtsild og småsild	Storsild	Islandsild	Brisling	Klippfisk i alt	Tørrfisk i alt	Rogn	Damp-tran	Rå-tran	Blank	Brun	Hal-tran	Hval-fettsyre	Herde
	Saltet	Flekkesild	Sild														
Fredrikstad ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ostø ²⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristiansand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stavanger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopervik ⁴⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skudenesh ³⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haugesund ³⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen ⁴⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Florø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Måløy ⁵⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ålesund ⁶⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Molde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristiansund ⁷⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trondheim	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svolvær ¹⁰⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tromsø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andre ⁸⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	45 073	35	25 659	94 452	103	8 259	2 561	4 898	876070	23 922	15	31 946	2 268	102	146	—	3 068
I uken	4 393	—	3 063	200	—	—	3	2 399	210	198	—	8 555	—	—	—	—	—

1) 216 kg krabbe, 200 tonn hvalollefetsyre. 2) 29 tnr. bottenosetrans. 3) 5 848 kg haitinner, 300 tnr. krydret storsild. 4) 170 tnr. nordørsild, 15.7 tonn stearin, 3 760 kg rogn røykt, 139 tonn annen tran, 423 kg laks røykt, 3 tonn tangmel. 5) 8 tonn hvalkjøtt. 6) 212 tnr. fettsyre av tran 35 tonn tangmel, 5 tonn stearin, 13 500 kg leverpostei. 7) 48 tonn fiskeilm 7 500 kg saltede fiskekinn. 8) 164 kg røykt laks krydret storsild. 9) Veterinærtran. 10) 2000 kg fersk lever, 6190 kg hvalkjøtt. 11) 200 tnr. Herav 322 tonn forskelhet fra Vardø og 356 tonn fra Narvik.

Nr. 21, 22. mai 1947.

**A.S NORSK STAALTAUGFABRIK
A.S NORSK MANILLAINDUSTR
A.S NORSK STÅLTRADTREKKERI**

TRONDHEIM

Leverer alt i STÅLTAU, MANILLA og SISALTAU
STÅLTRÅD Telegramadr.: «Staaltaug» Telefoner: 2657 k, 2691

BJARNE RAAK - TRONDHEIM
SKIPSMEGLER

Kjøp og salg av fiske- og fraktfartøyer!
Telefoner: 22 618 - 24 405 Telegr.adr.: «Tempo»

O. ANHANGER & CO.

Maskinfabrikk - Trondheim

Maskiner for Fiskhermetikfabrikker
og Fiskematforretninger

Telegramadresse: «Anhangere» - Telefon 23 783

Aktieselskapet HØVIK & ØIEN, Trondheim

Tørrfisk - Salt og tønner - Fersk og saltet sild - Fersk laks

Telegr.adr.: Arne - Trondhjem Telefoner: 22 861 - 24 780
Code: ABC, 6th. Edition Høvik privat 26 999

KRISTOFFER HØE A.S - Trondheim

Etablert 1916

AUT. MEGLERE

Telefoner: 28 517 - 28 518 - 26 321 Telegramadresse: «Kristoffer»

ARNE LOTHE A.S - TRONDHEIM

Telegramadresse: «Lotus» Rikstelef. 23082, 25541 - Lothe privat 23270
Sild, Fisk, Laks, Skaldyr, Kvalkjøtt. Lager av Salt, Tønner, Kassamaterialer
Isfabrikk. Tranmeieri. Egne fiskebruk i Nord-Norge. Fiske- og Transportrederi.

J. HERNES & CO. - TRONDHEIM

Telegramadresse: «HERNESCO» Spesialitet:
Rikstelefon 21 910 Saltet norsk fetsild

KJØLEANLEGG FRYSEANLEGG
DAMPANLEGG TRONDHEIM RORMASKINER
TRANKLANLEGG OLJETANKER

BERGS MASKIN A/s
MEK. VERKSTED

TELEGR.ADR. BERGSMASKIN - TELEFON TRONDHEIM 21135, OSLO 25091

A/s Trondhjems-Jernindustri

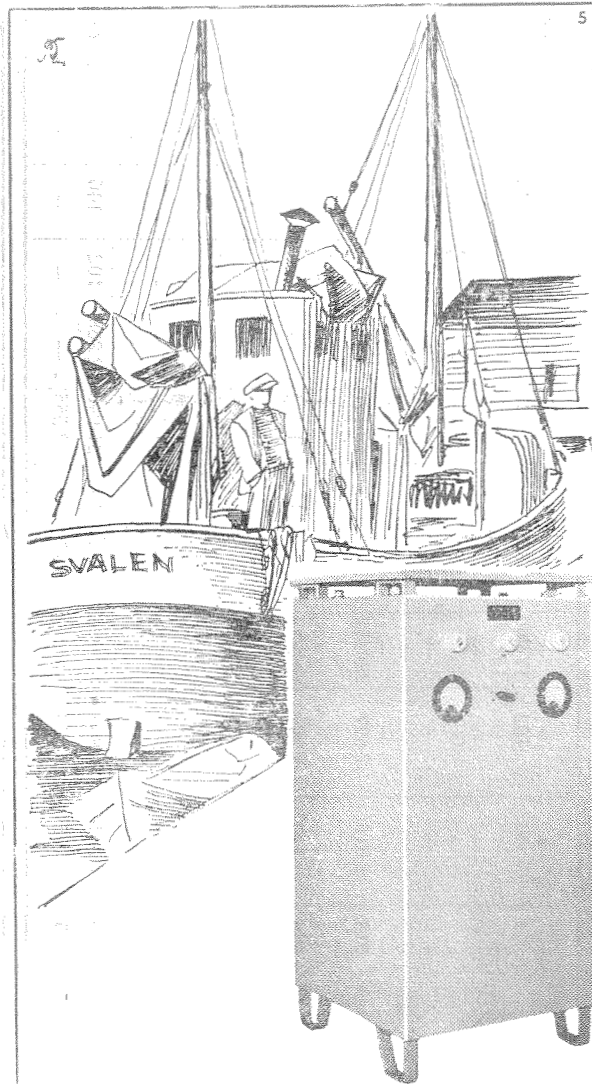
Trådstiftfabrikk Trådgalvanisering
Trådtrekkeri Gjerdefabrikk

Nei, det går ikke lenger

på den gamle måten, det må nye greier til, om en skal klare konkurransen og få noe igjen for strevet! Å anskaffe et TITAN trananlegg med leverpresse og slamseparator vil snart vise seg å være lønnsom pengeplaserings.

Eneforhandler:

A.S. Myrens Verksted, postboks 4200, Oslo.

Fiskefartøyer
bruger batterier.

Disse bør være fullt oppladet før båten går ut. — Benytt ladestasjon med Selen-likereetter. Den er alltid driftsklar.

**SELEN
LIKEREETTERE**

Standard Telefon og Kabelfabrik A/s

POSTBOKS 749 - OSLO - TELEFON 68 18 40